

**MINISTERUL CONSTRUCȚIILOR
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE**

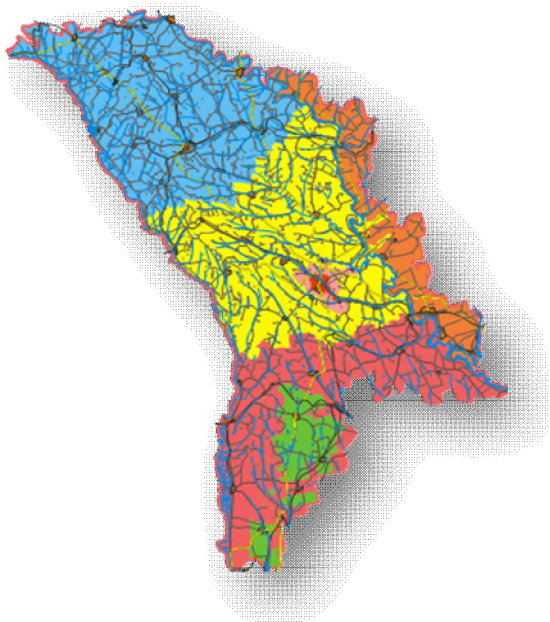

AGENȚIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD

R A P O R T

privind implementarea Planului de activitate pentru anul 2010

în ianuarie - iunie 2010

Iulie 2010

CUPRINS

Introducere	3
I.Principalele activități ale Agenției de Dezvoltare Regională Sud în ianuarie - iunie 2010	4
1.1 Dezvoltarea instituțională a Agenției de dezvoltare regională Sud	4
1.2 Finalizarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud	8
1.3 Identificarea și finanțarea proiectelor de dezvoltare regională pentru anul 2010 (Etapa I)	9
1.4 Dezvoltarea sistemului de monitorizare și evaluare a măsurilor de susținerea a dezvoltării regionale	12
1.5 Dezvoltarea și implementarea strategiei de comunicare a Agenției de dezvoltare regională Sud	12
1.6 Crearea parteneriatelor regionale (inclusiv parteneriate public-private eficiente create cu donatorii externi)	14
II. Alte activități	17
Cooperarea cu partenerii de dezvoltare	17
2.1 DFID/SIDA	17
2.2 Biroul de Cooperare Tehnică a Germaniei (GTZ).....	18
2.3 EPTISA (Companie Spaniolă internațională de consultanță) în cadrul proiectului ”Gestionarea Deșeurilor – I EVP Est”.....	19
III. Anexe	
Anexa 1 ”Raport privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază”.....	
Anexa 2 ”Lista indicatorilor de progres în activitatea Agenției de Dezvoltare Regională Sud”	
Anexa 3 „Organigrama ADR Sud”	
Anexa 4 „Proiecte depuse la ADR Sud către 10 iunie 2010”	
Anexa 5 „Proiecte înaintate de CRD Sud către comisia CNCDR”	
Anexa 6 „Programe și proiecte incluse în POR Sud”	

Introducere

Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) este o instituție publică, non-profit, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale. ADR Sud și-a început activitatea în anul 2009 ca urmare a implementării prevederilor Legii cu privire la Dezvoltarea Regională în Republica Moldova (Legea Nr. 438 din 28.12.2006). Activitatea Agenției de Dezvoltare Regională Sud este coordonată de Consiliul Regional de Dezvoltare Sud, care întrunește președinții Consiliilor Raionale din RDS, reprezentanți din rândul primarilor, a antreprenorilor și activiștilor societății civile.

ADR Sud are rolul de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a întreg teritoriului regiunii, urmărind înlăturarea dezechilibrelor dintre diferitele zone ale acesteia (raioanele Cahul, Cantemir, Cimișlia, Căușeni, Basarabeasca, Leova, Taraclia, Ștefan-Vodă) în favoarea locuitorilor ei.

În perioada de raportare (ianuarie-iunie 2010) principalele activități au fost axate pe dezvoltarea instituțională și consolidarea organizațională a Agenției de Dezvoltare Regională Sud ca principala structură capabilă să contribuie la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii de Dezvoltare Sud.

Prezentul raport este structurat în 2 compartimente. Primul compartiment „Principalele activități ale Agenției de Dezvoltare Regională Sud în lunile ianuarie - iunie 2010” este realizat în conformitate cu obiectivele formulate în planul de activități al ADR Sud pentru anul 2010 și acțiunile implementate pentru atingerea acestor obiective. Acestea sunt:

- **Obiectivul 1. Dezvoltarea instituțională a Agenției de Dezvoltare Regională Sud**
- **Obiectivul 2. Finalizarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud**
- **Obiectivul 3. Identificarea și finanțarea proiectelor de dezvoltare regională pentru anul 2010**
- **Obiectivul 4. Dezvoltarea sistemului de monitorizare și evaluare a măsurilor de susținere a dezvoltării regionale**
- **Obiectivul 5. Dezvoltarea și implementarea Planului de informare și comunicare al Agenției de Dezvoltare Regională Sud**
- **Obiectivul 6. Crearea parteneriatelor regionale (inclusiv parteneriate public-private eficiente cu donatorii externi)**

Al doilea compartiment al raportului intitulat „Alte activități” sînt prezentate activitățile orientate spre cooperarea cu partenerii de dezvoltare a ADR Sud. Printre aceștia: Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Guvernului Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord DFID/SIDA, Biroul pentru Cooperarea Tehnică a Germaniei (GTZ), EPTISA, care au contribuit semnificativ la consolidarea ADR ca instituție performantă în domeniul dezvoltării regionale.

Principalele activități ale Agenției de Dezvoltare Regională Sud în lunile ianuarie - iunie 2010

Obiectivul 1. *Dezvoltarea instituțională a Agenției de Dezvoltare Regională Sud*

În vederea atingerii acestui obiectiv au fost întreprinse eforturi în următoarele direcții:

- 1.1 înregistrarea ADR Sud ca instituție publică;
- 1.2 angajarea personalului;
- 1.3 dotarea cu echipament a oficiului;
- 1.4 elaborarea instrumentelor de promovare a ADR Sud
- 1.5 lansarea oficială a activității ADR Sud;
- 1.6 instruirea personalului angajat;
- 1.7 activitatea Consiliului Regional de Dezvoltare Sud

Rezultatele acestor eforturi s-au materializat în următoarele:

1.1 La 18 decembrie 2009 Agenția de Dezvoltare Regională Sud a fost înregistrată ca instituție publică la Camera Înregistrării de Stat (nr. 12960 din 18.12.2009). Până la finele lunii ianuarie ADR Sud a fost înregistrată la toate organele de evidență a contribuabilului (Inspectoratul fiscal, Biroul național de statistică, Casa națională de asigurări sociale). A fost confecționată ștampila ADR și deschis contul trezorerial în subdiviziunea teritorială Cimișlia a Trezoreriei de Stat.

1.2 În luna februarie 2010 a avut loc concursul de angajare a personalului ADR. În cadrul agenției au fost angajați 5 specialiști (*organigrama ADR Sud – anexa 3*). Către sfârșitul lunii au fost semnate ordinele de angajare și contractele de muncă. Fiecare angajat a făcut cunoștință cu fișa de post și a discutat cu directorul ADR asupra atribuțiilor și responsabilităților ce-i revin. Au fost elaborate, deasemenea, și fișele de evaluare a personalului care servesc ca instrument de măsurare a performanțelor atinse de membrii echipei ADR.

1.3 În paralel cu desfășurarea concursului de angajare a personalului au avut loc lucrările de reparație a sediului ADR. Reparația a fost realizată cu suportul financiar al DFID. Sediul ADR dispune de 4 încăperi cu o suprafață totală de 95,85 m². În luna martie 2010 cu suportul DFID sediul ADR a fost dotat cu echipament de birou și mobilier. Cu suportul proiectului MDRD finanțat de DFID au fost procurate 6 calculatoare, 2 notebook-uri, aparat de imprimare multifuncțional, 2 imprimante, proiector și mobilierul necesar, în birouri au fost instalate liniile de telecomunicații și internet. A fost încheiat contractul de locațiune cu Consiliul Raional Cimișlia. În procesul de pregătire și amenajare a oficiului ADR Sud pentru lansarea oficială a activității și-a adus contribuția financiară și Biroul pentru Cooperare Tehnică a Germaniei GTZ.

1.4 În scopul stabilirii identității ADR Sud și pentru promovarea acestei instituții publice în perioada de raportare s-a început activitatea de elaborare a instrumentelor de promovare a ADR Sud. Echipa a formulat Mesajul de Comunicare al ADR Sud, a aprobat logo-ul și sloganul agenției, au fost create e-mailurile agenției și colaboratorilor. Din partea proiectului DFID au fost recepționate materiale promoționale: mape, pixuri, calendare, pliante, care au fost distribuite beneficiarilor în cadrul activităților realizate de ADR în primul semestru de activitate.

1.5 Ședința Consiliului Regional de Dezvoltare Sud din 22 ianuarie 2010 a aprobat planul de activități al ADR Sud pentru anul 2010 și bugetul ADR Sud pentru aceeași perioadă. Una din activitățile imediate planificate a fost lansarea oficială a activității ADR Sud. La data de 20 aprilie 2010 la Cimișlia a avut loc evenimentul de lansare a ADR Sud cu participarea oficialităților statului, membrilor CRD, reprezentanți ai donatorilor externi, activiști din ONG-uri, mass-media locală și națională (circa 150 persoane).

În vederea asigurării bunei funcționări a agenției în cadrul ședințelor interne de lucru angajații ADR Sud au luat cunoștință cu:

- Regulamentul ADR Sud;
- Manualul Operațional, fiind elaborate unele propuneri de îmbunătățire a MO.

1.6 În scopul consolidării capacităților pe perioada ultimelor șase luni personalul ADR Sud a participat la diferite tipuri de evenimente instructive:

- seminare de instruire organizate la nivel național de MCDR în parteneriat cu proiectul MDRD;
- instruirii interne organizate de consultanții proiectului MDRD;
- ședințe de lucru organizate de MCDR;
- alte tipuri de activități.

TABELUL ACTIVITĂȚILOR DE INSTRUIRE

<i>Nr.</i>	<i>Tematica instruirilor</i>	<i>Perioada de organizare</i>	<i>Locul desfășurării</i>	<i>Număr persoane instruite</i>
	<i>Seminare naționale</i>			
1.	Consolidarea capacității instituționale pentru implementarea politicii de dezvoltare regională”	23-25 februarie	Chișinău	6 angajați ADR 2 consultanți DFID
2.	„Contabilitatea, impozitarea și raportarea în ADR”	19-20 martie	Chișinău	2 angajați ADR
3.	„Sistemul național de achiziții publice”	29-30 martie	Chișinău	3 angajați ADR
4.	Seminarul cu tema ”Project Cicle Management” organizat de Biroul de Cooperare Tehnică al Germaniei în R.Moldova	4 mai	Chișinău	1 angajat ADR
5.	Utilizarea programului 1 C	16-17 iunie	Chișinău	1 angajat ADR
6.	„Monitorizarea și evaluarea pentru dezvoltarea regională în Republica Moldova”	22-23 iunie	Chișinău	2 angajați ADR 2 consultanți DFID
7.	„Reglementarea muncii în ADR-uri”	22-23 iunie	Chișinău	2 angajați ADR
8.	”Comunicarea cu publicul: de la comunicatul de presă la evenimentele publice”	6-7 iulie	Chișinău	2 angajați ADR
	<i>Seminare locale organizate de consultanții DFID</i>			

9.	„Instruiri privind utilizarea programului Power Point și realizarea unor prezentări eficiente”	9 martie	Cimilia	6 angajați ADR
8.	„Redactarea unei cereri de finanțare”	31 martie-1 aprilie	Cimilia	6 angajați ADR
10.	„Monitorizarea și evaluarea proiectelor”	30 aprilie	Cimilia	6 angajați ADR 1 reprezentant GTZ
11.	„Managementul ciclului de proiect (PCM)”	18, 21 mai	Cimilia	6 angajați ADR 1 reprezentant GTZ
12.	„Managementul proiectelor și comunicarea eficientă”, expert asociația „New chance” Romania, Bîrlad, Marius Valsan	28 mai	Cimilia	6 angajați ADR 1 reprezentant GTZ
	Ședințe de lucru organizate de MCDR			
13.	„Elaborarea POR și activitățile imediat următoare ale ADR”	28-29 aprilie	Chișinău	3 angajați ADR 1 consultant DFID 1 reprezentant GTZ
14.	„Instruire cu privire la modalitatea de prezentare a instrucțiunilor utilizatorului”	11 mai	Chișinău	6 angajați ADR 2 consultanți DFID 1 reprezentant GTZ

În același timp, colaboratorii ADR Sud au participat în cadrul unor evenimente instructive organizate cu scopul de promovare/replicare a experiențelor europene în domeniul dezvoltării regionale. Printre acestea se numără:

- ✓ Seminarul organizat de ONG din Cehia „People in Need” (07.04.2010);
- ✓ Seminarul „Transferul experienței Cehe de reforme economice – suport pentru dezvoltarea capacităților inovaționale și antreprenoriale în Moldova” (Czech INVENT 9-10 iunie 2010) ;
- ✓ Vizită de lucru „Experiența Poloniei în domeniul dezvoltării regionale. Asistența acordată în cadrul programului „Small Grants” (ambasada Poloniei 29 iunie 2010) ;
- ✓ Organizarea în parteneriat cu MCDR a vizitei dlui Siim Valmar Kiisler, Ministru pentru Afaceri Regionale al Estoniei, însoțit de dl. Veaceslav Guțuțui, viceministrul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale din Republica Moldova (07.07.2010);
- ✓ Vizita de lucru și evaluare în teritoriu a reprezentanților DFID (Marea Britanie) Dlui Lu Eclestone, Governance Advisor; Dul Karl Livingstone, economist și a Dnei Silvia Apostol, Development Officer (14.07.2010).

În scop de fortificare a capacităților angajaților ADR Sud unii specialiști din Agenție au participat la instruirii și evenimente inițiate de diferite organizații axate pe subiecte de interes pentru agenție. Printre acestea pot fi enunțate:

- participarea specialistului în achiziții publice din cadrul ADR Sud și a consultantului GTZ la vizita de studiu în cadrul lansării proiectului agricol „Instalația solară” (16.04.2010) organizat de GTZ în s. Meleşeni, r-l Călărași;

- participarea angajaților la masă rotundă de discuție a versiunii preliminare a studiului „Atractivitatea investițională a Republicii Moldova” și „Pachetul de soluții investiționale pentru Regiunea de Dezvoltare Sud” elaborate de către „Expert Group” (mai 2010);
- instruirea a 2 persoane la cursul destinat autorităților publice locale „Colectarea, analiza și interpretarea datelor sociale în scopul prevenirii crizelor” (IDIS „Viitorul” 24-25 iunie 2010)

1.7 Pe parcursul perioadei de raportare ADR Sud a asigurat funcționalitatea Consiliului Regional de dezvoltare Sud. Consiliul Regional este structura regională deliberativă, fără personalitate juridică, constituită în vederea elaborării, coordonării și monitorizării politicii de dezvoltare regională la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud, formată din raioanele Basarabeasca, Cahul, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Leova, Ștefan Vodă, Taraclia. Consiliul funcționează în baza „Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud”

Conducerea CRD

<i>Numele</i>	<i>Funcția</i>
Malașevschiu Andrei, președintele raionului Cantemir	Președintele CRD
Berilă Valeriu, președintele raionului Ștefan Vodă	Vice-Președinte CRD
Culeșov Maria, director ADR Sud	Secretar CRD

Consiliul Regional are 32 de membri, fiind alcătuit din președinții raioanelor componente și câte un reprezentant al asociațiilor de primari, societății civile și sectorului privat din fiecare raion al regiunii. În perioada ianuarie-iunie 2010 au fost pregătite și desfășurate 3 ședințe ale CRD Sud (22 ianuarie, 24 martie și 18 iunie 2010) la care s-au discutat probleme și au fost luate decizii importante vizavi de activitatea ADR Sud și procesul de dezvoltare regională. Deciziile aprobate de CRD Sud sunt următoarele:

a) deciziile ședinței din 22 ianuarie 2010:

Nr. 1 "Cu privire la aprobarea devizului cheltuielilor de organizare și funcționare a Agenției de Dezvoltare Regională Sud"

Nr. 2 "Cu privire la alegerea Președintelui și Vicepreședintelui Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud"

Nr. 3 "Cu privire la aprobarea bugetului pentru anul 2010 al Agenției de dezvoltare regională sud"

Nr. 4 "Cu privire la aprobarea planului de activitate a Agenției de Dezvoltare Regională Sud pe anul 2010"

b) deciziile ședinței din 24 martie 2010:

Nr. 5 "Cu privire la aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud"

Nr. 6 "Cu privire la modificarea și completarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud"

Nr. 7 "Cu privire la desemnarea secretarului consiliului regional de dezvoltare SUD"

c) deciziile ședinței din 18 iunie 2010:

Nr. 8 "Cu privire la aprobarea Planului Operațional Regional"

Obiectivul 2. Finalizarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud

Strategia de Dezvoltare Regională Sud are o importanță majoră pentru Regiunea de Dezvoltare Sud, reprezentând documentul de politici pe termen mediu care va facilita și stimula dezvoltarea economică și socială a regiunii și va contribui la atingerea obiectivelor regionale de dezvoltare durabilă. În perioada de raportare ADR Sud a realizat mai multe activități care au avut ca finalitate aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud, parcurgând următoarele etape:

- I. Organizarea procesului de consultări publice a Strategiei de Dezvoltare Regională.
- II. Redactarea proiectului SDR Sud și elaborarea documentului final.
- III. Aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud de Consiliul Regional de Dezvoltare Sud.
- IV. Elaborarea variantei scurte a SDR Sud.

2.1 Organizarea procesului de consultări publice a Strategiei de Dezvoltare Regională.

În scopul asigurării transparenței procesului decizional, la 4 martie 2010 Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova a lansat procesul de organizare a consultărilor publice a Strategiilor de Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud. În acest sens, la data de 9 martie 2010 Agenția de Dezvoltare Regională Sud a inițiat procesul consultărilor în Regiunea de Dezvoltare Sud.

Pentru organizarea eficientă a acestui proces ADR Sud a utilizat următoarele metode de consultare a populației:

1. Expedierea prin e-mail a anunțului și a Strategiei de Dezvoltare Regională Sud către membrii Consiliului Regional de Dezvoltare și ONG-uri din regiune (circa 60)
2. Plasarea anunțului și a Strategiei de Dezvoltare Regională Sud pe site-ul MCDR și site-urile unor Consilii Raionale (CR Leova, CR Cahul, CR Cimișlia)
3. Afișarea anunțului privind consultarea publică a Strategiei de Dezvoltare Regională Sud în locuri publice de acces a cetățenilor în toate raioanele regiunii.

În urma consultărilor publice au fost colectate în total 64 propuneri și sugestii de îmbunătățire și completare a conținutului Strategiei RDS. Recomandările pe marginea proiectului de decizie au fost colectate pînă la data de 19 martie 2010 de către directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud în baza cărora a fost elaborată o matrice cu sinteza propunerilor. Acestea se refereau atît la conținutul de bază al strategiei cît și la greșeli de ordin redacțional. Din acestea au fost acceptate 44 sugestii, iar 20 propuneri au fost rejectate ca nefondate.

2.2 Redactarea proiectului SDR Sud și elaborarea documentului final.

Sugestiile constructive privind complectarea și modificarea Strategiei de dezvoltare Regională au fost introduse în conținutul documentului. Astfel la data de 20 martie 2010 a fost definitivată varianta finală a SDR Sud, care a fost expediată către MCDR.

2.3 Aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud de Consiliul Regional de Dezvoltare Sud.

La 24 martie 2010 a avut loc ședința Consiliului Regional de Dezvoltare. Principiul subiect inclus în ordinea de zi a fost aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud. La ședință au fost prezenți 28

(din 32) membri ai CRD. Cu votul a 28 de membri ai CRD s-a decis aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud și acceptarea propunerilor parvenite pe parcursul consultărilor publice.

2.4 Elaborarea variantei scurte a SDR Sud.

La solicitarea MCDR în urma mai multor ședințe de lucru a fost elaborată varianta scurtă a SDR Sud care va fi tipărită și diseminată partenerilor de dezvoltare. Documentul final al SDR Sud în varianta scurtă a fost finalizat și depus la MCDR la data de 3 iunie 2010.

Obiectivul 3. Identificarea și finanțarea proiectelor de dezvoltare regională pentru anul 2010. (Etapa I)

Activitățile ADR după 10 mai 2010 odată cu lansarea Apelului pentru propuneri de proiecte de către MCDR și pînă la finele perioadei de raportare pot fi grupate astfel:

- 3.1 Activități de pregătire pentru lansarea Apelului de propuneri în regiune;
- 3.2 Sesiuni de instruire organizate pe teritoriul RDS;
- 3.3 Consultanță oferită potențialilor aplicanți;
- 3.4 Elaborarea proiectelor din partea ADR Sud;
- 3.5 Recepționarea proiectelor regionale și evaluarea administrativă a acestora;
- 3.6 Elaborarea POR cu includerea proiectelor propuse din RDS;
- 3.7 Aprobarea POR de către CRD Sud;

3.1 În perioada de pregătire pentru lansarea în regiune a Apelului Propunerilor de proiecte la ADR Sud s-au realizat următoarele:

- ✓ pregătirea prezentărilor Power Point cu referință la instrucțiunile pentru utilizator și formularul de aplicare. Au fost organizate ședințe de lucru în cadrul carora colaboratorii ADR au efectuat prezentări, iar consultanții MDRD au venit cu analiza calității acestora și au oferit un feed-back constructiv în vederea îmbunătățirii prezentărilor;
- ✓ elaborarea graficului organizării seminarelor de instruire în teritoriu,
- ✓ crearea a 2 echipe mobile compuse din cîte 3 angajați ADR și 1 consultant MDRD, pregătite de a realiza sesiunile de instruire în teritoriu;
- ✓ Definitivarea prezentărilor PP.

3.2 În scop de informare și instruire a potențialilor beneficiari ai Apelului Propunerilor de proiecte lansat de MCDR au fost organizate următoarele activități:

- ✓ 17 mai 2010 - sesiune de instruire privind participarea la concursul de finanțare a proiectelor de dezvoltare regională organizată în or. Cimișlia pentru reprezentanți ai raioanelor Cimișlia și Basarabeasca;
- ✓ 17 mai 2010 - sesiune de instruire privind participarea la concursul de finanțare a proiectelor de dezvoltare regională organizată în or. Căușeni pentru reprezentanți ai raioanelor Căușeni și Ștefan Vodă.
- ✓ 19 mai 2010 – sesiune de instruire privind participarea la concursul de finanțare a proiectelor de dezvoltare regională organizată în or. Cantemir pentru reprezentanți ai raioanelor Cantemir și Leova;
- ✓ 19 mai 2010 – sesiune de instruire privind participarea la concursul de finanțare a proiectelor de dezvoltare regională organizată în or. Cahul pentru reprezentanți ai raioanelor Cahul și Taraclia

În cadrul ședințelor angajații ADR au oferit răspunsuri la întrebările participanților și consultanță nemijlocită potențialilor aplicanți. La seminarele de instruire au participat peste 250 reprezentanți din RDS, preponderant autorități publice locale.

3.3 După finalizarea seminarelor de lansare a apelului pentru propuneri de proiecte în cadrul Agenției a început procesul de consultare a potențialilor aplicanți. A fost elaborat un grafic de consultări mediatizat telefonic și prin intermediul site-ului ADR. În perioada 20 mai – 10 iunie 2010 au beneficiat de consultanță în vederea elaborării proiectelor potențiali aplicanți din peste 15 localități din RDS.

3.4 Echipa ADR Sud a elaborat și depus la concursul lansat de MCDR 3 proiecte orientate spre dezvoltarea RDS, axate pe următoarele programe:

a) *Dezvoltarea IMM și a infrastructurii de afaceri*: **proiectul „Evaluarea fezabilității unei rețele de parcuri industriale în Regiunea de Dezvoltare Sud”;**

b) *Protecția mediului ambiant, resurselor naturale și prevenirea calamităților naturale*: **proiectul „Eficientizarea managementului deșeurilor menajere solide în Regiunea de Dezvoltare Sud”;**

c) *Îmbunătățirea atractivității turistice*: **proiectul “Valul lui Traian – un traseu comun de promovare a locațiilor pentru investiții și turism în regiunea Sud”.**

Toate proiectele elaborate de ADR Sud sunt cu impact regional, iar partenerii proiectelor au fost implicați în procesul discutării și elaborării acestora, fiecare APL de nivel I și II/partener semnând declarații de parteneriat cu ADR Sud ca confirmare a interesului manifestat pentru soluționarea problemelor ridicate de proiectele agenției.

3.5 În cadrul Apelului propunerilor de proiecte lansat de MCDR din mijloacele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională finalizat la 10 iunie 2010 Autoritățile Publice Locale de nivelul I și II din RDS au prezentat 29 propuneri de proiecte repartizate conform priorităților după cum urmează:

Prioritatea I – 18 propuneri de proiecte;

Prioritatea II – 2 propuneri de proiecte;

Prioritatea III – 9 propuneri de proiecte; (*anexă 4*)

La 11 iunie 2010 în incinta sediului **Agenciei de Dezvoltare Regională Sud** a avut loc ședința de verificare administrativă a propunerilor de proiecte, prezidată de dl Andrei Malășevschi, președintele Consiliului Regional de Dezvoltare Sud.

Grupul de lucru a fost constituit din:

- **Andrei Malășevschi** (președintele CRD Sud) – președintele Grupului de lucru;
- **Valeriu Beril** (vicepreședintele CRD Sud)– membru al Grupului de lucru;
- **Maria Culeșov** (directorul ADR Sud) – membru al Grupului de lucru;
- **Sergiu Andronachi** (specialist în elaborarea, implementarea și monitorizarea proiectelor ADR Sud) - membru al Grupului de lucru;
- **Alexandru Gîncu** (șef-adjunct Direcție generală, șef Direcție politică și cooperare regională, reprezentant al Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale.) – membru al Grupului de lucru.

Grupul de lucru a efectuat verificarea administrativă a Propunerilor de Proiecte în conformitate cu Îndrumarul privind verificarea administrativă și examinarea preliminară și Grila de examinare preliminară a propunerilor de proiecte în domeniul dezvoltării regionale.

3.6 Un șir de activități ale ADR Sud în perioada de raportare a vizat elaborarea Planului Operațional Regional. Lucrul asupra acestui document a început după desfășurarea seminarului „Elaborarea POR și activitățile imediat următoare ale ADR” (28-29 aprilie 2010, Chișinău) în cadrul căruia angajații ADR au fost instruiți în vederea elaborării POR. Activitatea de concepere, elaborare și redactare a documentului a derulat în două etape. La etapa I au fost identificate activitățile prioritare pentru implementarea SDR care ulterior au fost incluse în POR, printre acestea fiind inclus și setul de

acțiuni propus de partenerii de dezvoltare ai ADR Sud: DFID, GTZ, BCI ș.a. Aceste activități au fost grupate în câteva domenii prioritare:

- **Domeniul 1.** Dezvoltarea instituțională a ADR și creșterea capacităților regiunii
- **Domeniul 2.** Dezvoltarea parteneriatelor regionale
- **Domeniul 3.** Asigurarea, monitorizării și evaluării activităților organizate pe teritoriul RDS
- **Domeniul 4.** Crearea bazelor de date și acumularea materialelor suport pentru lansarea proiectelor în domeniile prioritare de dezvoltare a RDS
- **Domeniul 5.** Promovarea ADR, informare și comunicare intra- și inter regionale.

Etapa II de lucru asupra POR a început odată cu prezentarea la ADR a propunerilor de proiecte în cadrul concursului lansat de către MCDR. Proiectele propuse au fost grupate pe programe și incluse în POR Sud. Cele 29 de proiecte au fost încadrate în 5 programe (anexa 5).

La data de 18 iunie 2010 POR Sud a fost aprobat prin decizia CRD. Din 29 proiecte incluse în POR Sud, 16 au fost îndreptate spre evaluare la comisia creată în cadrul CNCDR.

3.7 La data de 18 iunie 2010 a avut loc ședința Consiliului Regional de Dezvoltare Sud. Principalul subiect inclus în ordinea de zi a ședinței s-a referit la prezentarea și aprobarea **Planului Operațional Regional pentru perioada 2010 – 2012 (POR)**. Toate cele 29 propuneri de proiecte înaintate la ADR Sud în cadrul Apelului Propunerilor de proiecte a MCDR au fost aprobate de către CRD Sud pentru a fi incluse în POR. Din acestea 16 propuneri de proiecte (anexa 3), care au acumulat punctaj maxim (între 14 – 20 puncte) au fost direcționate spre evaluare către **Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale**.

Obiectiv 4. Dezvoltarea sistemului de monitorizare și evaluare a măsurilor de susținere a dezvoltării regionale

Una din sarcinile de bază ale ADR Sud în primul semestru al anului 2010 a fost dezvoltarea unui sistem eficient de monitorizare și evaluare a activităților de dezvoltare regională. În vederea realizării acestei sarcini s-au întreprins activități orientate pe 2 direcții:

- **Formarea capacităților angajaților ADR Sud în domeniul monitorizării și evaluării.**

Pentru a oferi echipei ADR cunoștințe și abilități inițiale în domeniul monitorizării și evaluării, în luna aprilie 2010 cu suportul consultanților DFID a fost organizat trainingul „Monitorizarea și evaluarea proiectelor”.

Suport semnificativ a fost oferit în domeniul dat și de către experții internaționali. Astfel, la data de 10 aprilie 2010 la oficiul agenției s-a desfășurat întâlnirea de lucru cu expertul DFID în monitorizarea și evaluarea proiectelor Anne Tomson. În cadrul vizitei de lucru a fost identificată experiența angajaților ADR în domeniul monitorizării și evaluării proiectelor precum și viziunea echipei ADR privind organizarea procesului de monitorizare și evaluare a proiectelor regionale. În baza acestor informații a fost finalizat documentul conceptual privind monitorizarea și evaluarea măsurilor de susținere a dezvoltării regionale.

În același context în luna iunie 2010 a avut loc un training de nivel național „Monitorizarea și evaluarea pentru dezvoltarea regională în RM”. În cadrul acestuia expertul internațional Anne Tomson a prezentat un sistem integrat de monitorizare și evaluare. S-a făcut referire la indicatorii și instrumentele de monitorizare și evaluare, au fost discutați indicatorii de monitorizare a proiectelor și a Strategiei de Dezvoltare Regională, cât și cerințele de raportare și formularele tip elaborate pentru acest proces. În același context participanții la seminar au fost instruiți privind indicii de deprindere a ariilor mici ca instrument eficient în implementarea politicilor de dezvoltare regională

- **Elaborarea sistemului de gestionare a datelor și bazei de date.**

De la începutul perioadei de raportare în cadrul ADR Sud a început colectarea bazei de date cu privire la situația din diverse domenii problematice din RDS. Astfel a fost elaborată baza de date cu privire la situația în domeniul aprovizionării cu apă potabilă și canalizare din 8 raioane ale RDS, baza de date cu privire la situația în domeniul gestionării deșeurilor.

Obiectivul 5. Dezvoltarea și implementarea Planului de informare și comunicare al Agenției de Dezvoltare Regională Sud.

În planul de activități al ADR Sud pentru perioada 2010 – 2011 au fost planificate acțiuni de sporire a capacităților în domeniul comunicării pentru dezvoltarea regională. În perioada de raportare a fost elaborat „Ghidul de comunicare” în cadrul MCDR care a fost discutat și aprobat în cadrul ADR. De asemenea în cadrul MCDR a fost elaborat „Planul de informare și comunicare în cadrul dezvoltării regionale” la momentul raportării planul nu este încă aprobat însă ADR a întreprins acțiuni concrete privind eficientizarea comunicării pe orizontală și pe verticală. În cadrul ADR Sud este numită Viorica Cegan, responsabilă pe comunicare. A fost creată pagina web a ADR Sud care este actualizată sistematic. Au fost elaborate baze de date ale mass-media locală, regională și națională, ONG-uri regionale, parteneri, APL I și II.

În vederea perfecționării abilităților de comunicare a angajaților ADR a fost organizat un training cu tema „Comunicarea eficientă”. În calitate de formator a fost invitat expertul Marius Vâlsan (România).

De asemenea în perioada 6-7 iulie directorul ADR și angajatul responsabil pentru comunicare au participat la trainingul „Comunicarea cu publicul: de la comunicatul de presă la evenimentele publice”. Formatoare a fost Inga Burlacu.

Aceste acțiuni urmează să fie susținute de o viziune clară și un plan de acțiuni consecvente de informare și comunicare, precum și de dezvoltarea capacităților persoanelor antrenate nemijlocit în procesul de comunicare.

Comunicarea Externă

Pentru a asigura o comunicare mai eficientă cu actorii de dezvoltare regională, ADR Sud a creat o bază de date a contactelor președinților de raioane, primarilor, agenților economici și ONG-urilor din regiune. Aceștia au fost contactați periodic (prin e-mail, telefon, fax, poștă) pentru a fi invitați la evenimentele organizate de ADR, pentru a solicita informații din regiune, pentru a transmite documente strategice și informații utile. Lunar este publicat buletinul informativ ”Dezvoltare regională” care este expediat prin intermediul bazei de date e-mail membrilor CRD, reprezentanților APL de nivel I și II, ONG-urilor din regiune, altor actori sociali interesați. Agenția de asemenea are o pagină oficială web: www.adrsud.md pe care sunt plasate toate informațiile, anunțurile și evenimente ce țin de dezvoltarea regiunii. În procesul de elaborare a strategiei ADR Sud a organizat consultări publice, plasând anunțuri în toate locurile publice din localitățile regiunii, locuitorii cărora au venit cu propuneri de îmbunătățire a documentului.

O altă metodă de comunicare cu regiunea folosită de Agenție este instruirea. ADR Sud a organizat mai multe sesiuni de instruire pentru lansarea Apelului de propuneri de proiecte, asigurând un dialog deschis între ADR și potențiali aplicanți din regiune, ultimii obținând răspunsuri la toate întrebările acordate. A urmat o rundă de consultări la sediul agenției oferite solicitanților cu privire la scrierea propunerilor de proiecte. ADR Sud organizează periodic ședințe oficiale a Consiliului Regional de Dezvoltare Sud pentru a coordona activitatea Agenției, se organizează vizite de studiu în regiune,

ședințe de creare a parteneriatelor, unde se diseminează calendare, leaflete, prospecte, broșuri. Ședințele CRD, inaugurarea ADR, instruirii, ședințe și alte evenimente organizate de ADR Sud sunt reflectate în presa locală, regională și națională (interviuri, reportaje video, articole în ziare, reportaje radio).

Astfel, pentru a asigura comunicarea cu regiunea și promovarea dezvoltării regionale, Agenția de Dezvoltare Regională Sud colaborează cu mai multe surse mass-media regionale, printre care:

- **ziarele raionale săptămânale:** “*Curierul de Cantemir*”, ziar fondat de Consiliul Raional Cantemir, “*Business Info*”, publicație periodică independentă or. Cimișlia (recent redenumită în Gazeta de Sud), “*Cuvîntul Liber*”, publicație periodică independentă or. Leova,
- **posturi de televiziune locală din regiune:** “*Pro Media*”, r. Cimișlia, “*Studio L*”, or. Căușeni,
- **posturi de televiziune națională:** *Moldova 1*
- **posturi radio naționale:** *Radio Moldova*
- **posturi radio locale:** *Radio Media*, or. Cimișlia
- **portalul de știri:** “Privesc. EU” (site privat) cu peste 2500 de vizitatori zilnic.

Activitățile de mediatizare ale ADR Sud în prima jumătate de an sunt prezentate în tabelul alăturat:

Evenimentul	Apariții în media
Ședința CRD Sud (24 martie 2010)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comunicat de presă în ziarul raional “Business Info” (or. Cimișlia) ▪ Reportaj TV “Pro Media”, or. Cimișlia ▪ Articol în ziarul raional „Curierul de Cantemir”, or. Cantemir
Inaugurarea ADR Sud (20 aprilie 2010)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comunicat de presă în ziarul raional “Business Info” (or. Cimișlia) ▪ Comunicat de presă în ziarul raional “Cuvîntul Liber” (or. Leova) ▪ Reportaj TV “Moldova 1”, buletinul de știri, 20 aprilie 2010. Ora 21:00 ▪ Reportaj on line pe site-ul “Privesc. EU” ▪ Articol pe pagina web a ziarului “Business Info”
Sesiuni de instruire în regiune privind lansarea apelului pentru propuneri de proiecte (17 -19 mai 2010)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reportaj “Radio Moldova” ▪ Reportaj TV “Studio L”, or. Căușeni ▪ Reportaj TV “Pro Media” Cimișlia
Primul seminar cu privire la inițierea activităților în cadrul proiectului „Guvernarea Deșeurilor”	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comunicat de presă în ziarul raional Cimișlia “Business Info”, data 28 mai 2010, pag.1;
Ședința CRD Sud (18 iunie 2010) și proiectele depuse la ADR Sud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comunicat de presă în ziarul raional Leova “Cuvîntul liber”, 18 iunie 2010, pag.4; ▪ Comunicat de presă în ziarul raional Cimișlia “Business Info”, data 25 iunie 2010, pag.1 ;

Comunicarea internă

ADR Sud organizează săptămânal și la necesitate sedințe de lucru, în care sunt implicați activ angajații ADR Sud și consultanții DFID în vederea organizării activităților Agenției și a activităților de dezvoltare a regiunii. Agenția are un panou informativ unde sunt plasate anunțuri, buletine informative și alte informații utile pentru a facilita accesul la informație atât al angajaților ADR, cât și al vizitatorilor ADR Sud. Comunicarea internă este caracterizată prin transmiterea informației, schimbul de experiență în domeniul dezvoltării regionale, astfel asigurând înțelegerea corectă a obiectivelor de dezvoltare regională și susținerea din partea colaboratorilor a eforturilor întreprinse în domeniul respectiv.

Obiectivul 6. Crearea parteneriatelor regionale (inclusiv parteneriate public-private eficiente create cu donatorii externi)

Pentru realizarea politicilor de dezvoltare regională ADR Sud dezvoltă relații constructive de colaborare cu partenerii de dezvoltare din regiune. Doar combinând eforturile în cadrul parteneriatelor regionale, pot fi atinse obiectivele majore ale Strategiei de Dezvoltare Regională Sud.

Pe parcursul perioadei de raportare ADR Sud a inițiat și facilitat crearea parteneriatelor de diferite tipuri:

1. Parteneriate între raioane;
2. Parteneriate între comunități;
3. Parteneriate intrasectoriale;
4. Parteneriate intersectoriale;
5. Parteneriate public-private;
6. Parteneriate transfrontaliere;
7. Parteneriate internaționale.

În acest context sunt relevante următoarele activități ale ADS Sud:

6.1 Parteneriate între raioane

- La data de 4 iunie 2010 ADR Sud a organizat masa rotundă „Stabilirea parteneriatelor intra-regionale pe teritoriul RDS” cu participarea președinților de raion din regiune. În cadrul evenimentului au fost discutate conceptele a două proiecte de parteneriat inițiate de ADR Sud în scopul dezvoltării regionale și rolul fiecărui partener în acest proiect. Masa rotundă a finalizat prin semnarea declarațiilor de parteneriat între APL de nivel I din 8 raioane constituate ale RDS și ADR Sud.

- La data de 7 iulie 2010, în incinta Agenției de Dezvoltare Regională Sud au fost întruniți Președinții de raioane din Regiunea Sud și directorul Business Consulting Institute Dul M. Roșcovan la o masă rotundă cu genericul: „Facilitarea parteneriatului regional în vederea identificării soluțiilor de îmbunătățire a rețelei de drumuri intra-regionale”. Prin această acțiune ADR Sud a creat condiții pentru discutarea unei probleme strigente ale RDS lansată prin intermediul Priorității I a SDR (deteriorarea drumurilor regionale, accesibilitatea și conectivitate scăzută intraregională), confirmând încă o dată misiunea de mobilizator comunitar în soluționarea problemelor regiunii. În urma discuțiilor grupului de lucru s-a hotărât să înceapă procesul de pregătire pentru reabilitarea drumului Leova - Ștefan-Vodă, proces care urmează a fi realizat în câteva etape. Ca primă decizie a mesei rotunde au fost stabilite persoanele –cheie ca membri a unui grup de lucru, s-a decis să înceapă procesul de elaborare a studiului de fezabilitate pentru porțiunea de drum s. Pleșeni (r-l Cantemir)- or. Cimișlia (r-l Cimișlia), APL din RDS să contribuie cu cote de finanțare pentru plata studiului de fezabilitate și ulterior să se

elaboreze proiectul, care va include în solicitarea financiară și resursele necesare pentru proiectul tehnic de reparație și reconstrucție a acestei porțiuni de drum.

ADR va elabora un acord de colaborare între APL de nivel II a RDS care va fi încheiat în vederea soluționării problemei ridicate la masa rotundă și în scopul stabilirii concrete a responsabilităților în acest proces.

6.2 Parteneriate între comunități;

La 4 iunie 2010 la ADR Sud a fost organizată o masă rotundă cu participarea primarilor centrelor raionale din RDS – 8 localități urbane. În cadrul acestei activități au fost inițiate parteneriate între primăriile centrelor raionale din regiunea sud în vederea elaborării unui proiect regional în domeniul managementului deșeurilor. Evenimentul s-a încheiat cu semnarea declarațiilor de parteneriat între primăriile din 8 orașe RDS: Basarabeasca, Cahul, Cantemir, Cimișlia, Căușeni, Leova, Taraclia, Ștefan-Vodă.

6.3 Parteneriate intrasectoriale

Pe data de 24 mai, în orașul Leova a avut loc o vizită de studiu a reprezentanților APL din Regiunea Sud, cu participarea reprezentanților ADR Sud și consultantului Biroulului de Cooperare Tehnică al Germaniei (GTZ). Întrunirea a avut drept scop studierea practicii implementării proiectelor de gestionare a deșeurilor, realizate în orașul Leova și orașul Cahul și stabilirea parteneriatelor intrasectoriale între structurile și instituțiile responsabile pentru gestionarea deșeurilor la nivel local, adică întreprinderile municipale. Din partea ADR a fost lansată ideea de a prelua experiența acumulată de către aceste raioane, ceea ce ar fi esențial pentru extinderea acestei practici pozitive asupra tuturor raioanelor din Regiunea Sud. În urma vizitei de lucru reprezentanții mai multor APL, precum și reprezentanți ai Întreprinderilor Municipale din regiune și-au exprimat dorința de a încheia acorduri de colaborare, în scopul implementării a asemenea practici și în raioanele lor.

6.4 Parteneriate intersectoriale

Pentru promovarea ADR Sud la nivel de regiune și în scop de identificare a potențialilor parteneri cu care pot fi create parteneriate public-private, echipa ADR Sud a participat în cadrul mai multor evenimente organizate în acest scop. Dintre cele mai relevante pot fi menționate următoarele:

- Participarea în cadrul conferinței finale a proiectului COMUNITAS – Sud (30.03.2010) implementat de asociația obștească CRAION CONTACT - Cahul în care colaboratorii ADR Sud au stabilit relații de colaborare și potențiale parteneriate cu ONG din rețeaua COMUNITAS - Sud, de pe teritoriul Regiunii de Dezvoltare Sud;
- Vizita de studiu organizată de ADR sud în orașul Cahul (06.04.2010) și întâlnirea cu membrii asociației obștești „Info - Media Centru”. Scopul vizitei a fost studierea proiectelor de succes din regiune, în cazul dat este vorba despre proiecte în domeniul managementului deșeurilor, proiecte cu potențial de multiplicare, cât și identificarea de parteneri în rândul ONG-urilor. În cadrul aceleiași deplasări a fost vizitat și parcul de agrement pentru copii.

6.5 Parteneriate public-private

La acest component ADR Sud a lansat mai multe inițiative, dar toate sunt orientate spre organizațiile non-guvernamentale ca reprezentante a sectorului privat. Cu mediul economic nu au fost stabilite contacte (o primă încercare de colaborare a fost făcută către Compania Orange Moldova), s-au făcut încercări de stabilire a contactelor cu donatorii externi.

6.6 Parteneriate transfrontaliere

Pentru dezvoltarea parteneriatelor transfrontaliere ADR Sud a stabilit primele contacte cu Biroul Local Galați al Agenției de Dezvoltare Regională Sud-Est (România). Ca primă acțiune s-a comunicat prin e-mail și s-a făcut schimb de mesaje de comunicare și CV-uri între ADR Sud și ADR Sud-Est.

6.7 Parteneriate internaționale

La componentul parteneriate internaționale se referă vizitele de studiu în teritoriu și întâlnirea cu reprezentanții ambasadei Estonia, întâlnirea de la ambasada Poloniei, seminarele organizate de reprezentanții Cehiei ș.a. Toate aceste acțiuni au avut ca scop identificarea domeniilor de interes comun pentru stabilirea parteneriatelor internaționale și elaborarea de proiecte comune.

În acest context mai poate fi menționată și participarea echipei ADR Sud în cadrul întâlnirii de lucru cu reprezentanții delegației din județul Prahova România (15.04.2010) organizată la Consiliul Raional Cimișlia. Aici au fost discutate mai multe idei pentru o posibilă colaborare între ADR Sud din RM și Agenția de Dezvoltare Regională a jud. Prahova. Printre prioritățile colaborării între aceste două structuri și regiunile pe care le deserveșc au fost discutate următoarele:

- a) Relieful regiunii de sud și condițiile climatice ca potențiale premize pentru dezvoltarea surselor de energie alternativă, în special eoliană;
- b) Crearea Parcului Industrial în or. Cimișlia pentru sprijinirea dezvoltării IMM locale;
- c) Conectarea vinăriilor și a fabricilor de vin din RDS la Drumul Vinului de nivel european;
- d) Organizarea gestionării eficiente a deșeurilor în regiune;

Parteneriate regionale ca condiție de implementare a proiectelor regionale se regăsesc și în cadrul proiectelor înaintate de către APL - uri în cadrul apelului pentru propuneri de proiecte lansat de către MCDR. Astfel din 29 de proiecte depuse, 17 proiecte sunt propuse în parteneriat cu 2-9 parteneri eligibili.

În concluzie se poate de menționat, că ADR Sud a lansat multe inițiative pentru stabilirea parteneriatelor de diferite tipuri. Pentru perioada de raportare și ca primă fază de activitate a ADR aceste parteneriate nu au fost materializate în memorandumuri și acorduri de colaborare concrete, aceste acțiuni vor urma în perioada imediat următoare de activitate.

II. Alte activități

Cooperarea cu partenerii de dezvoltare

2.1 Cooperarea cu DFID/SIDA

DFID (**Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Guvernului Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord**) este un partener de dezvoltare al ADR Sud. Colaborarea cu DFID se realizează prin intermediul proiectului „Moldova: Cooperare pentru Dezvoltarea Regională”(MDRD). Scopul general al proiectului, este să contribuie la o creștere economică inclusivă și la reducerea sărăciei în Moldova prin elaborarea, promovarea și implementarea politicilor de dezvoltare regională, care constituie o prioritate strategică a Guvernului Republicii Moldova, descrisă în Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională.

Proiectul este axat pe următoarele direcții de activitate:

1. Consolidarea capacităților instituțiilor de dezvoltare regională la nivel național și regional.

În cadrul acestei direcții, pe parcursul perioadei de raportare DFID a oferit suport semnificativ în crearea și asigurarea funcționalității ADR Sud. Astfel în perioada februarie – martie 2010 cu suportul DFID a fost amenajat sediul ADR Sud.

Specialiștii din cadrul proiectului MDRD au acordat suport în vederea selectării personalului ADR Sud. De asemenea DFID a acordat suport în vederea dotării Agenției cu mobilierul și tehnica de birou necesară. A fost procurat și instalat la ADR un program computerizat de contabilitate financiară, au fost organizate sesiuni de training în vederea utilizării acestuia.

Cu suportul DFID au fost organizate un șir de seminare de nivel național care au contribuit semnificativ la consolidarea capacităților ADR în realizarea politicilor de dezvoltare regională.

În cadrul proiectului MDRD au fost angajați 2 consultanți regionali pentru ADR Sud care oferă suport tehnic angajaților ADR.

Cu contribuția experților din cadrul proiectului MDRD finanțat de DFID au fost elaborate un șir de documente importante pentru asigurarea funcționalității ADR cât și pentru realizarea politicii de dezvoltare regională în Moldova. Printre acestea:

Strategia Națională de Dezvoltare Regională
Strategia de Dezvoltare Regională Sud
Manualul Operațional al ADR
Planul Operațional Regional
Planul de informare și comunicare în cadrul dezvoltării regionale

2. Operaționalizarea unui sistem de monitorizare și evaluare transparent și responsabil.

În acest context în perioada de raportare consultantul proiectului MDRD în M & E, Anne Thomson (OPM), a întreprins două călătorii în Moldova în lunile mai și iunie pentru a instrui personalul MCRD și ADR în ceea ce privește punerea în aplicare a sistemului de M & E în dezvoltarea regională. Pe parcursul a două vizite au fost:

- revizuite capacitățile ADR de a prelua M & E în dezvoltarea regională;
- elaborat un modul de instruire în domeniul operațiunilor de M & E în MCRD și ADR;
- instruit personalul ADR și MCRD implicat în M & E;

- revizuite formele de rapoarte în M & E, elaborate de către MCRD pentru a asigura conformitatea cu toate documentele de politici în DR (POR, manuale DR, SDR, SNDR, SND, legile și regulamentele în DR).

Instruirea a inclus:

1. Introducere generală în M & E
2. Structura raportării în M & E în domeniul dezvoltării regionale în Moldova
3. Monitorizarea la nivel de proiect
4. Monitorizarea Strategiilor de Dezvoltare Regională.

3. Susținerea creării parteneriatelor locale și regionale puternice pentru gestionarea și generarea proiectelor de dezvoltare regională.

Suportul DFID ofrit în acest domeniu se materializează în:

- Angajamente de susținere financiară a unor activități din POR care se referă la crearea parteneriatelor,
- Facilitarea procesului "Parteneriat pentru proiecte" pentru a elabora proiecte de la faza de concept, în special în cazul acelor priorități, în care prin primul apel de propuneri de proiect nu sau acumulat destule proiecte viabile.
- Sprijinirea parteneriatului în cooperarea transfrontalieră. Proiectul va sprijini ADR-urile în efortul de a încuraja legăturile dintre Moldova și țările de frontieră (România și Ucraina) pentru a genera un număr mai mare de propuneri de proiecte de o calitate mai superioară. Pentru anul 2010 se planifică următoarele: o vizită de studiu în România inclusiv și în regiunile limitrofe – pentru a stabili contactul inițial; instruirea personalului ADR / MCRD în tematica de cooperare transfrontalieră ș.a.
- Dezvoltarea parteneriatului cu donatorii. Proiectul MDRD va sprijini ADR-urile ca acestea să joace un rol activ în încercarea de a dezvolta legăturile dintre potențialii depunători de proiecte și potențialii donatori. Pentru a facilita acest lucru, ADR, cu sprijinul din partea MCRD, va organiza o serie de mese rotunde sectoriale între potențialii aplicanți de proiecte și donatori în a doua jumătate a anului 2010.

2.2 Cooperarea cu GTZ

Biroul de Cooperare Tehnică a Germaniei (GTZ) activează pe teritoriul Moldovei din 1994. De atunci au fost implementate un șir de proiecte importante de dezvoltare, care au avut drept scop facilitarea procesului de tranziție de la economie planificată la cea de piață.

În prezent GTZ implementează șapte proiecte în Republica Moldova unul dintre care este "Modernizarea serviciilor publice locale". Acest proiect își propune ca scop îmbunătățirea serviciilor publice locale în Republica Moldova. Proiectul implica o cooperare cu Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale deasemenea îi are ca parteneri pe Agențiile de Dezvoltare Regională Sud, Nord și Centru, Autoritățile Publice Locale de nivelul I și II.

Consultanții GTZ de comun acord cu ADR și MCDR au participat la organizarea și desfășurarea prezentării primului apel de propuneri de proiecte.

Cu asistența GTZ, angajații ADR au inițiat colectarea informației privind proiectele implementate, în implementare și cele planificate cu scopul identificării stării de fapt în ceea ce privește activitatea de dezvoltare în regiuni. Produsul final al acestei activități va fi prezentat sub forma unei baze de date, care va fi continuu înnoita de către ADR și care va servi drept baza de informare solidă atât pentru exponenții interni cât și cei externi ai dezvoltării regionale din Republica Moldova.

Una din activitățile de bază desfășurate de către consultanții GTZ de comun acord cu MCDR, Consiliul Regional, specialiștii ADR, este evaluarea propunerilor de proiect parvenite ca rezultat al apelului propunerilor de proiect lansat la data de 10.10.2010. În cadrul acestei activități, au fost pre-selectate 20 de propuneri de proiect, din toate trei regiuni. Din regiunea sud sunt 4 proiecte, care ulterior au fost analizate din punct de vedere tehnic, de asemenea au fost efectuate vizite în teren pentru a estima gradul de pregătire și realism al acestora.

În urma vizitelor efectuate, au fost preselectate 5 proiecte la nivel de țară, iar în regiunea sud a fost un proiect a cărui grad de pregătire precum și potențialul de implementare este estimat drept mare, următoarea etapă fiind aprobarea acestora de către Consiliile Regionale și inițierea implementării acestora.

2.3 Cooperarea cu EPTISA

ADR Sud a participat la concursul pentru selectarea regiunii pilot pentru implementarea proiectului "Gestionarea Deșeurilor – I EVP Est". Ca urmare, Regiunea Sud a fost acceptată în calitate de regiune pilot.

Proiectul este implementat de consorțiu condus de Eptisa (Companie Spaniolă internațională de consultanță). Alți membri ai consorțiului sunt Project Management Group (Irlanda), Fichtner (Germania), PlanMiljo (Danemarca), Centrul Regional de Mediu pentru Caucaz (Georgia), și Wasteaware (Marea Britanie).

Principalul partener de proiect la nivel național este Ministerul Mediului și nivel regional - Agenția de Dezvoltare Regională Sud. Bugetul total al proiectului regional este de 5.9 mil EURO (94.4 mln. lei)

Acest proiect are drept scop reducerea riscurilor asociate de managementul neadecvat al deșeurilor, prin promovarea consumului durabil și practicilor avansate de producere pentru sporirea beneficiilor sociale prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și promovarea unor standarde avansate față de capacitățile de tratare a deșeurilor, dezvoltarea sistemelor de colectare și sortare, precum și sporirea reutilizării, reciclării și eliminării sigure a deșeurilor.

În acest context s-a organizat:

- La data de 20 mai 2010, în incinta Consului Raional Cimișlia în sala de protocol, a avut loc primul seminar regional în cadrul proiectului. Scopul seminarului a constat în lansarea activităților proiectului în aria pilot, prezentarea obiectivelor și rezultatelor scontate, s-a discutat situația actuală în domeniul gestionării deșeurilor. În cadrul seminarului a fost prezentată Metodologia de inventariere a depozitelor de DMS, și au fost organizate discuții în grup, iar participanții la seminar au fost încurajați să dețină informații privind starea depozitelor de DMS (suprafața și capacitatea depozitelor, volumele de DMS, amplasarea depozitelor, etc.); Au participat 47 de persoane: APL de nivel 1 și 2, ONG-uri active din RDS, mass-media, ÎMGCL.

- S-a elaborat planul de inventariere a depozitelor de gunoi din Regiunea de Dezvoltare Sud. A fost întocmit un tabel cu graficul de deplasare în raioanele din RDS pentru inventarierea depozitelor de gunoi.

- În prezent se efectuează inventarierea depozitelor de gunoi din Regiunea de Dezvoltare Sud. Până în prezent s-a efectuat inventarierea depozitelor de gunoi din raioanele Ștefan Vodă, Căușeni, Cimișlia, Basarabeasca;

- Iar în septembrie se preconizează prezentarea preliminară a datelor acumulate în urma inventarierei acestor depozite.

DIRECTOR ADR SUD

MARIA CULEȘOV